

**ПЕРВОМАЙСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ  
Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Заступник директора  
з навчальної роботи

\_\_\_\_\_/Інна СІМЧИШИНА  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_ 20\_\_ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«Українська мова»**

|                                      |                                              |
|--------------------------------------|----------------------------------------------|
| Галузь знань                         | I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення |
| спеціальність                        | I5 Медсестринство                            |
| освітньо-професійна програма         | Сестринська справа                           |
| (на основі базової середньої освіти) |                                              |

(Рік вступу 2025)

**Первомайськ**

**2025**

Робоча навчальна програма з дисципліни **«Українська мова»** для здобувачів освіти

**Галузь знань**

I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

**спеціальність**

I5 Медсестринство

**освітньо-професійна програма**

Сестринська справа

складена відповідно до навчальної програми з дисципліни «Українська мова» для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи (рівень стандарту), 2018р., розробленою авторським колективом: Голуб Н.Б., Котусенко О.Ю., Горошкіна О.М., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки №1407 від 23 жовтня 2017 року.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/ukr.mova.-10-11.-riven-standartu.docx>

**Розробник: Тетяна СОЛОНЕНКО - викладач вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач**

Робоча навчальна програма розроблена відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження робочої програми навчальної дисципліни у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради, затвердженого педагогічною радою Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради (протокол від 24.10.2023 №2) та введеного в дію наказом директора коледжу від 25.10.2023 № 350-н та обговорена й схвалена на засіданні ЦК загальноосвітніх дисциплін.

Протокол від “\_\_\_” \_\_\_\_\_ 20\_\_  
року № \_\_\_\_

Голова циклової комісії загальноосвітніх  
дисциплін

\_\_\_\_\_  
(підпис) Віра ПРУСОВА  
(ім'я та прізвище)

Рік вступу 2025: 2025-2026 навчальний рік  
2026-2027 навчальний рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників           | Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь | Характеристика навчальної дисципліни |            |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------|
|                                   |                                                                                         | денна форма навчання                 |            |
|                                   | Галузь знань<br>І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення                            | Нормативна                           |            |
|                                   | Спеціальність<br>І5 Медсестринство                                                      |                                      |            |
| Загальна кількість годин –156 год | Освітньо-професійна програма<br>Сестринська справа<br>Лікувальна справа                 | Рік підготовки                       |            |
|                                   |                                                                                         | І                                    |            |
|                                   |                                                                                         | Семестр                              |            |
|                                   |                                                                                         | І                                    | ІІ         |
| З них:<br>аудиторних – 156 год.   | Освітньо-професійний ступінь<br>фаховий молодший бакалавр                               | Лекції                               |            |
|                                   |                                                                                         | 34                                   | 46         |
|                                   |                                                                                         | Вид контролю                         |            |
|                                   |                                                                                         | семестрова                           | семестрова |
|                                   |                                                                                         | Рік підготовки                       |            |
|                                   |                                                                                         | ІІ                                   |            |
|                                   |                                                                                         | Семестр                              |            |
|                                   |                                                                                         | ІІІ                                  | ІV         |
|                                   |                                                                                         | Лекції                               |            |
|                                   |                                                                                         | 34                                   | 42         |
|                                   |                                                                                         | Вид контролю                         |            |
|                                   |                                                                                         | семестрова                           | підсумкова |

## **2. Мета та завдання навчальної дисципліни**

**Предметна мета** – формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості.

Відповідно до напрямку профільного навчання (рівень стандарту) визнано такі завдання вивчення української мови:

- Формування ціннісного ставлення до української мови як державної мови України
- Формування предметної і ключових компетентностей
- Формування духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, системи загальнолюдських, національних, особистісних ціннісних орієнтирів
- Навчання засобами мови пізнавати світ, облаштовувати гармонійне співіснування в ньому, зберігати й передавати культурні набутки, виражати емоції й почуття, розв'язувати життєві проблеми
- Формування мовленнєвої культури , раціональної мовленнєвої поведінки
- Розвиток логічного критичного мислення, творчої уяви
- Формування мовного смаку, мовного чуття і мовної стійкості, сприяння усвідомленню краси й естетики української мови

### **3. Ключові компетентності**

1. **Спілкування державною мовою** - готовність (здатність) учнів засобами української мови успішно взаємодіяти у процесі розв'язання типових для віку життєвих проблем; сформоване ціннісне ставлення до мови свого народу, наявність досвіду послуговування державною мовою.

2. **Спілкування іноземними мовами** - готовність (здатність) реалізовувати різноманітні комунікативні наміри у широкому діапазоні особистісних, соціальних і культурних контекстів.

3. **Математична грамотність**- спроможність особистості застосовувати математичні вміння в реальному житті, працювати з числовою інформацією.

4. **Компетентності у природничих науках і технологіях** - здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформацією відповідно до потреб, застосовувати ІКТ у навчанні й повсякденному житті, знаходити, опрацьовувати і систематизовувати інформацію); здатність бути відкритими до інновацій, реалізувати себе в мінливому технологічному, життєвому, навчальному й трудовому середовищі.

5. **Інформаційно-комунікаційна компетентність** - здатність (готовність) розуміти навколишнє інформаційне середовище, самостійно шукати, добирати й критично аналізувати необхідну інформацію, трансформувати, зберігати та транслювати її й діяти відповідно до своїх цілей і прийнятої в суспільстві комунікаційної етики.

6. **Уміння вчитися протягом життя** - здатність і внутрішня потреба самостійно здобувати знання і формувати вміння відповідно до поставлених цілей з метою самовдосконалення й самореалізації.

7. **Соціальна і громадянська компетентності** - усвідомлення громадянської повинності й відповідальності, здатність до реалізації громадянських прав і обов'язків.

8. **Підприємницька компетентність** - це інтегрована якість особистості, що базується на креативності, творчості, інноваційності, здатності до ризику, спроможності планувати, самоорганізовуватися й організовувати

підприємницьку діяльність, утілювати ідеї у сферу економічного життя, розв'язувати конфліктні ситуації, приймати рішення, брати на себе відповідальність, формувати моделі поведінки, необхідні для успішного розв'язання нагальних виробничих проблем.

9. **Загальнокультурна** - здатність учня усвідомлено сприймати надбання культури як цінність, аналізувати й оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати традиційні для культури українського народу методи самовиховання.

10. **Екологічна грамотність і здорове життя** - здатність розумно й раціонально користуватися природними ресурсами, усвідомлене ставлення до ролі довкілля для життя й здоров'я людини; готовність виявляти активну життєву позицію в питаннях захисту довкілля, дотримуватися здорового способу життя й пропагувати його.

**4. Тематичний план лекційних занять**  
**4.1 Тематичний план лекційних занять I семестр**

| № з/п | Тема                                                                                                                                                                             | Усього | Лекції |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1     | Вступ. Лексикографія                                                                                                                                                             | 2      | 2      |
| 2     | Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм                                                                            | 2      | 2      |
| 3     | Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст: залежність значень слова від контексту                                                              | 10     | 10     |
|       | Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст: залежність значень слова від контексту                                                              | 2      | 2      |
|       | Слововживання : вибір слова, лексична сполучуваність . Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення.                                                  | 2      | 2      |
|       | Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство укр. мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів.                                                | 2      | 2      |
|       | Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невласливому їм значенні.                                             | 2      | 2      |
|       | Основні групи фразеологізмів. Багатозначність , синонімія й антонімія фразеологізмів.                                                                                            | 2      | 2      |
| 4     | <b>Контрольна робота №1</b>                                                                                                                                                      | 2      | 2      |
| 5     | <b>Практична риторика .Риторика як наука, мистецтво, навчальна дисципліна. Мовленнєва ситуація. Особистість мовця. Вимоги до мовлення оратора. Текст як одиниця спілкування.</b> | 6      | 6      |
| 6     | Орфоепічна норма                                                                                                                                                                 | 6      | 6      |
|       | Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милозвучності. Чергування у/в, і/й як засіб милозвучності.                                                                      | 2      | 2      |
|       | Основні правила вимови голосних і приголосних звуків. Наголос. Нормативний наголос. Основні правила наголошування слів.                                                          | 2      | 2      |
|       | Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнявальний наголос. Форморозрізнявальний наголос. Діалектний наголос. Основні правила наголошування слів.             | 2      | 2      |
| 7     | <b>Контрольна робота №2</b>                                                                                                                                                      | 2      | 2      |
| 8     | Розвиток мови                                                                                                                                                                    | 2      | 2      |
| 9     | Написання есе                                                                                                                                                                    | 2      | 2      |

|  |         |    |    |
|--|---------|----|----|
|  | Усього: | 34 | 34 |
|--|---------|----|----|

#### 4.2 Тематичний план лекційних занять II семестр

| № з/п    | Тема                                                                                                                                                                                                              | Усього    | Лекції    |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| <b>1</b> | <b>Орфографічна норма</b>                                                                                                                                                                                         | <b>24</b> | <b>24</b> |
|          | Орфографічна норма. Орфографічна помилка. Орфографічний словник. Принципи української орфографії. Ненаголошені е, и в корені слова                                                                                | 2         | 2         |
|          | Апостроф. Позначення м'якості приголосних.                                                                                                                                                                        | 2         | 2         |
|          | Чергування голосних і приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення.                                                                                                   | 2         | 2         |
|          | Подвоєння та подовження приголосних.                                                                                                                                                                              | 2         | 2         |
|          | Спрощення приголосних                                                                                                                                                                                             | 2         | 2         |
|          | Правопис префіксів та суфіксів.                                                                                                                                                                                   | 2         | 2         |
|          | Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок.                                                                                                                                               | 2         | 2         |
|          | Написання складних слів разом, окремо, з дефісом.                                                                                                                                                                 | 2         | 2         |
|          | Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки»                                                                                                                                                         | 2         | 2         |
|          | Складні випадки написання прізвищ і географічних назв.                                                                                                                                                            | 2         | 2         |
|          | Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку-з боку). Правила написання їх.                                                                                                                               | 2         | 2         |
|          | Написання не, ні з різними частинами мови.                                                                                                                                                                        | 2         | 2         |
| <b>2</b> | <b>Морфологічна норма</b>                                                                                                                                                                                         | <b>10</b> | <b>10</b> |
|          | Морфологічна норма. Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників. Паралельні родові форми іменника. Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю                                  | 2         | 2         |
|          | Іменники спільного і подвійного роду. Складні випадки узгодження роду іменників типу кір, дріб, нежить, пил з іншими частинами мови. Визначення роду невідмінюваних іменників та аббревіатур. Правила вживання їх | 2         | 2         |

|          |                                                                                                                                                                                                 |           |           |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
|          | Іменники, що мають лише форму однини або множини. Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників першої відміни в орудному відмінку.                                              | 2         | 2         |
|          | Закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку. Паралельні закінчення іменників чоловічого роду Д.В. (- ові, - еві, - єві, - у, ю).                                    | 2         | 2         |
|          | Закінчення іменників третьої відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників четвертої відміни. Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові. | 2         | 2         |
| <b>3</b> | <b>Практична риторика</b>                                                                                                                                                                       | <b>6</b>  | <b>6</b>  |
|          | Суперечка як вид комунікації. Правила ведення суперечки. Різновиди суперечки                                                                                                                    | 2         | 2         |
|          | Аргументи й докази. Полемічні прийоми                                                                                                                                                           | 2         | 2         |
|          | Мистецтво відповідати на запитання. Дискусія на тему: «Гроші. Навіщо збирати? Де Зберігати? На що витратити? Як заощаджувати». Підсумки.                                                        | 2         | 2         |
|          | Контрольна робота                                                                                                                                                                               | 4         | 4         |
|          | Розвиток мови                                                                                                                                                                                   | 2         | 2         |
|          | <b>Усього:</b>                                                                                                                                                                                  | <b>46</b> | <b>46</b> |
|          | <b>Всього:</b>                                                                                                                                                                                  | <b>80</b> | <b>80</b> |

#### 4.3. Тематичний план лекційних занять III семестр

| № з/п | Тема                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Усього    | Лекції    |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 1     | Мовна стійкість.                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1         | 1         |
| 2     | <b>Практична риторика.</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | 5         | 5         |
|       | Засоби мовного виголошення промови. Риторичні фігури (антитеза, градація, повторення). Риторичне звернення, запитання, порівняння.                                                                                                                                                      |           |           |
| 3     | Морфологічна норма.                                                                                                                                                                                                                                                                     | 11        | 11        |
|       | Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Вищий і найвищий ступені порівняння. Прикметникові суфікси. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівників. Дієслово, дієслівні форми. Активні й пасивні дієприкметники. |           |           |
| 4     | Синтаксична норма.                                                                                                                                                                                                                                                                      | 13        | 13        |
|       | Поняття синтаксичної норми. Складні випадки синтаксичного узгодження й керування. Словосполучення з прийменниками. Вживання похідних сполучників. Граматичний зв'язок підмета й присудка. Синтаксичні конструкції з формою на -но, -то. Односкладні й неповні речення.                  |           |           |
| 5     | Контрольна робота.                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2         | 2         |
| 6     | Розвиток мови.                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2         | 2         |
|       | <b>Усього:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>34</b> | <b>34</b> |
|       | <b>Разом:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>34</b> | <b>34</b> |

#### 4.4. Тематичний план лекційних занять IV семестр

| № з/п | Тема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Усього | Лекції |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1     | Синтаксична норма.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 5      | 5      |
|       | <b>Прості речення, ускладнені відокремленими членами речення. Прості речення, ускладнені звертаннями, вставними словами. Правила побудови складних речень.</b>                                                                                                                                                                      |        |        |
| 2     | Пунктуаційна норма.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 15     | 15     |
|       | Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком та в неповному реченні. Розділові знаки в реченні, ускладненому звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами. Розділові знаки в реченні, ускладненому відокремленими членами речення. Розділові знаки в ССР, СПР, БСР. Розділові знаки в реченні з прямою мовою. |        |        |
| 3     | Стилістична норма.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 11     | 11     |
|       | Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів, омонімів, синонімів, антонімів, паронімів. Стилістичні особливості слів іншомовного походження. Стилістично забарвлена лексика. Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Стилістичні засоби словотвору, частин мови.                                               |        |        |
| 4     | Практична риторика.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 8      | 8      |
|       | Інформаційні жанри. Діалогічні жанри. Оцінювальні мовленнєві жанри. Етичні жанри.                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |
|       | Контрольна робота                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2      | 2      |
|       | <b>РЗМ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1      | 1      |
|       | <b>Усього:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 42     | 42     |
|       | <b>Разом:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 76     | 76     |

## 5. Тематичний план

### 5.1 Тематичний план I семестр

| № з/п                     | Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                             | Кількість годин |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <b>I семестр</b>          |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |
| 1                         | Вступ. Лексикографія. Сучасні лексикографічні джерела: словники, довідкова література (у тому числі на електронних носіях). Основні типи словників                                                                                                                     | 2               |
| 2                         | Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм                                                                                                                                                                  | 2               |
| 3                         | Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст: залежність значень слова від контексту                                                                                                                                                    | 2               |
| 4                         | Слововживання: вибір слова, лексична сполучуваність. Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення.                                                                                                                                          | 2               |
| 5                         | Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство укр. мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів.                                                                                                                                      | 2               |
| 6                         | <b>Р.М.</b> Написання есе на теми: «Прекрасна мить життя»; «Чарівність і могутність слова», «З чого зіткане щастя»                                                                                                                                                     | 2               |
| 7                         | Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невласливому їм значенні.                                                                                                                                   | 2               |
| 8                         | Основні групи фразеологізмів. Багатозначність, синонімія й антонімія фразеологізмів.                                                                                                                                                                                   | 2               |
| 9                         | <b>Р.М.</b> Усний переказ тексту публіцистичного стилю із творчим завданням. Діалогівання з викладачем, студентами.                                                                                                                                                    | 2               |
| 10                        | <b>Контрольна робота № 1 «Вступ. Поняття норми в сучасній укр. літ. мові. Лексична норма»: тестування.</b>                                                                                                                                                             | 2               |
| <b>Практична риторика</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |
| 11                        | Риторика як мистецтво, наука й навчальна дисципліна. Роль риторики в сучасному світі. Мовленнєва ситуація (мовець, адресат, слухач, аудиторія).                                                                                                                        | 2               |
| 12                        | Особистість мовця (чарівність, артистизм, щирість, обізнаність, об'єктивність, доброзичливість). Риси гарного співрозмовника. Вимоги до мовлення оратора. Комунікативний стан мовця. Аудиторія (слухач, слухачі). Контакт з аудиторією. Прийоми налагодження контакту. | 2               |
| 13                        | Текст як одиниця спілкування. Етапи підготовки тексту виступу. Види читання і записування тексту виступу, ефективність мовлення. Комунікативний намір. Мовленнєва                                                                                                      | 2               |

|           |                                                                                                                                                                      |          |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|           | подія.                                                                                                                                                               |          |
|           | <b>Орфоепічна норма</b>                                                                                                                                              |          |
| <b>14</b> | Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милозвучності. Чергування у/в, і/й як засіб милозвучності.                                                          | <b>2</b> |
| <b>15</b> | Основні правила вимови голосних і приголосних звуків. Наголос. Нормативний наголос. Основні правила наголошування слів.                                              | <b>2</b> |
| <b>16</b> | Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнявальний наголос. Форморозрізнявальний наголос. Діалектний наголос. Основні правила наголошування слів. | <b>2</b> |
| <b>17</b> | <b>Контрольна робота № 2.</b> « Практична риторика. Орфоепічна норма: тестування, виконання завдань.                                                                 | <b>2</b> |

---

## 5.2. Тематичний план занять II семестр

| № з/п | Назва теми                                                                                                                                                                                                         | Кількість годин |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|       | <b>Орфографічна норма</b>                                                                                                                                                                                          |                 |
| 1     | Орфографічна норма. Орфографічна помилка. Орфографічний словник. Принципи української орфографії. Ненаголошені е, и в корені слова                                                                                 | 2               |
| 2     | Апостроф. Позначення м'якості приголосних.                                                                                                                                                                         | 2               |
| 3     | Чергування голосних і приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення.                                                                                                    | 2               |
| 4     | Спрощення приголосних.                                                                                                                                                                                             | 2               |
| 5     | Подвоєння та подовження приголосних                                                                                                                                                                                | 2               |
| 6     | Правопис префіксів та суфіксів.                                                                                                                                                                                    | 2               |
| 7     | <b>Розвиток мови.</b> Написання есе на теми: «Життя в гармонії з природою», «Моє бачення сучасної школи», «Ціна недбалості», «Гаджети чи реальне спілкування»                                                      | 2               |
| 8     | Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок.                                                                                                                                                | 2               |
| 9     | Написання складних слів разом, окремо, з дефісом.                                                                                                                                                                  | 2               |
| 10    | Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки»                                                                                                                                                          | 2               |
| 11    | Складні випадки написання прізвищ і географічних назв.                                                                                                                                                             | 2               |
| 12    | Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку- з боку). Правила написання їх.                                                                                                                               | 2               |
| 13    | Написання не, ні з різними частинами мови.                                                                                                                                                                         | 2               |
| 14    | <b>Контрольна робота. «Орфографічна норма»: тестування. Виконання завдань.</b>                                                                                                                                     | 2               |
|       | <b>Морфологічна норма</b>                                                                                                                                                                                          |                 |
| 15    | Морфологічна норма. Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників. Паралельні родові форми іменника. Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю.                                  | 2               |
| 16    | Іменники спільного і подвійного роду. Складні випадки узгодження роду іменників типу кір, дріб, нежить, пил з іншими частинами мови. Визначення роду невідмінюваних іменників та аббревіатур. Правила вживання їх. | 2               |
| 17    | Іменники, що мають лише форму однини або множини. Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників першої відміни в орудному відмінку.                                                                 | 2               |

|    |                                                                                                                                                                                                 |   |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 18 | Закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку. Паралельні закінчення іменників чоловічого роду Д.В. (- ові, - еві, - єві, - у, ю).                                    | 2 |
| 19 | Закінчення іменників третьої відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників четвертої відміни. Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові. | 2 |
| 20 | <b>Контрольна робота.</b> «Морфологічна норма»: тестування, виконання завдань. Розвиток мови. Написання есе за змістом народної мудрості                                                        | 2 |
|    | <b>Практична риторика</b>                                                                                                                                                                       |   |
| 21 | Суперечка як вид комунікації. Правила ведення суперечки. Різновиди суперечки.                                                                                                                   | 2 |
| 22 | Аргументи й докази. Полемічні прийоми.                                                                                                                                                          | 2 |
| 23 | Мистецтво відповідати на запитання. Дискусія на тему: «Гроші. Навіщо збирати? Де Зберігати? На що витратити? Як заощаджувати». Підсумки.                                                        | 2 |

### 5.3. Тематичний план занять III семестр

| № з/п | Назва теми                                                                                                                             | Кількість годин |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|       | <b>Мовна стійкість як ключова риса національно мовної особистості.</b>                                                                 |                 |
| 1     | Поняття мовної особистості. Р.М.» Чи потрібно бути мовно стійким?» Дискусія.                                                           | 2               |
|       | <b>Практична риторика.</b>                                                                                                             |                 |
| 2     | Засоби мовного вираження промови. Метафора, метонімія, їхня роль у мовленні.                                                           | 2               |
| 3     | Риторичні фігури (антитеза, градація, повторення, риторичне запитання, звернення, порівняння). Р.М. Підготовка та виголошення промови. | 2               |
|       | <b>Морфологічна норма.</b>                                                                                                             |                 |
| 4     | Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників.                                                                                        | 2               |
| 5     | Вищий і найвищий ступені порівняння прикметників. Прикметникові суфікси.                                                               | 2               |
| 6     | . Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівників.                                                                    | 2               |
| 7     | Дієслово, дієслівні форми. Словозміна дієслів. Наказовий спосіб дієслова. Активні і пасивні дієприкметники.                            | 2               |
| 8     | Прислівник. Ступені порівняння прислівників                                                                                            | 2               |
| 9     | <b>Контрольна робота №1</b> Тестування.                                                                                                | 2               |
|       | <b>Синтаксична норма.</b>                                                                                                              |                 |
| 10    | Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка. Складні випадки синтаксичного узгодження.                                             | 2               |
| 11    | Складні випадки й варіанти синтаксичного керування.                                                                                    | 2               |
| 12    | Словосполучення з прийменниками.                                                                                                       | 2               |
| 13    | Вживання похідних сполучників.                                                                                                         | 2               |
| 14    | Граматичний зв'язок підмета й присудка.                                                                                                | 2               |
| 15    | Пасивні конструкції з дієсловами на -ся. Синтаксичні конструкції з формою на -но , -то. Контрольна робота №2. Тестування.              | 2               |
| 16    | Порядок слів у реченні, односкладні й неповні речення.                                                                                 | 2               |
| 17    | <b>Контрольна робота №2. Синтаксична норма.</b>                                                                                        | 2               |

#### 5.4. Тематичний план занять IV семестр

| № з/п | Назва теми                                                                                                                                             | Кількість годин |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|       | <b>Синтаксична норма</b> (продовження вивчення теми)                                                                                                   |                 |
| 1     | Прості речення, ускладнені відокремленими членами речення.                                                                                             | 2               |
| 2     | Прості речення, ускладнені звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами.                                                                | 2               |
| 3     | Синтаксична норма. Просте ускладнене речення. Правила побудови складних речень. Утворення складних речень, логічні помилки. <b>Р.М. Творча робота.</b> | 2               |
|       | <b>Пунктуаційна норма.</b>                                                                                                                             |                 |
| 4     | Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком та в неповному реченні.                                                                            | 2               |
| 5     | Розділові знаки в простих реченнях, ускладнених звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами.                                           | 2               |
| 6     | Розділові знаки в реченнях, ускладнених відокремленими означеннями та прикладками.                                                                     | 2               |
| 7     | Розділові знаки в реченнях, ускладнених відокремленими обставинами та додатками.                                                                       | 2               |
| 8     | Розділові знаки в складносурядному реченні.                                                                                                            | 2               |
| 9     | Розділові знаки в складнопідрядному реченні.                                                                                                           | 2               |
| 10    | Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.                                                                                                 | 2               |
| 11    | Розділові знаки в реченні з прямою мовою. <b>Контрольна робота №3.</b> Тестування.                                                                     | 2               |
|       | <b>Стилістична норма.</b>                                                                                                                              |                 |
| 12    | Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів і омонімів; синонімів, антонімів, паронімів.                                          | 2               |
| 13    | Стилістичні особливості слів іншомовного походження                                                                                                    | 2               |
| 14    | Стилістично забарвлена лексика. Книжна й розмовна лексика. Стилістична роль неологізмів і застарілої лексики.                                          | 2               |
| 15    | Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Виразальні можливості фразеологізмів.                                                                          | 2               |
| 16    | Стилістичні особливості засобів словотвору, частин мови.                                                                                               | 2               |
| 17    | Вимоги до вживання синтаксичних одиниць у різних стилях мовлення. <b>Контрольна робота №4.</b> Тестування.                                             | 2               |
|       | <b>Практична риторика.</b>                                                                                                                             |                 |
| 18    | Інформаційні жанри (представлення, пояснення, повідомлення).                                                                                           | 2               |
| 19    | Діалогічні жанри (бесіда, телефонна розмова, листування):                                                                                              | 2               |
| 20    | Оцінювальні мовленнєві жанри (похвала, осуд, рецензія, характеристика).                                                                                | 2               |
| 21    | Етикетні жанри (привітання, вибачення).                                                                                                                | 2               |



## **6. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс «Українська мова»**

визначаються Положенням про контроль досягнень та критерії оцінювання за курс повної загальної середньої освіти у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради та вимогами програми «Українська мова». Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 клас (рівень стандарту)». Навчальна програма розміщена на офіційному сайті МОН за покликанням

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/ukr.mova.-10-11.-riven-standartu.docx>

### **Оцінювання знань з української мови здійснюється на основі:**

а) врахування основної мети, що передбачає різнобічний мовленнєвий розвиток особистості;

б) освітнього змісту навчального предмета, який розподіляється на чотири елементи - знання, вміння й навички, досвід творчої діяльності і досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу;

в) функціонального підходу до мовного курсу, який передбачає вивчення мовної теорії в аспекті практичних потреб розвитку мовлення.

### **Об'єктами оцінювання мають бути:**

- мовленнєві вміння й навички з чотирьох видів мовленнєвої діяльності;

- знання про мову й мовлення;
- мовні вміння та навички;
- досвід творчої діяльності;
- досвід особистого емоційно-ціннісного ставлення до світу.

### **Процедура оцінювання здобувачів освіти**

#### **Поточне оцінювання за:**

- виконання домашнього завдання;
- виконання навчальних тестів з мовних тем;
- усні відповіді під час фронтального опитування;
- індивідуальні відповіді (знання теорії);

- робота біля дошки;
- творчі (усні та письмові) роботи.

#### **Контрольне оцінювання за:**

- виконання самостійних робіт;
- виконання контрольних робіт;
- творчі (усні та письмові роботи).

#### **Тематичне оцінювання:**

Тематична оцінка виставляється на підставі поточних оцінок з урахуванням

контрольного оцінювання (перевагу мають результати контрольного оцінювання).

**Семестрове оцінювання є результатом оцінювання досягнень студента в таких аспектах:**

- тематичні оцінки;
- розвиток зв'язного мовлення;
- ведення зошитів, оцінювання яких здійснюється раз на місяць.

#### **Підсумкове оцінювання:**

Підсумкова оцінка виставляється на основі семестрових оцінок (перевагу має результат другого семестру).

#### **Правила оцінювання здобувачів освіти**

Здобувач освіти зобов'язаний:

- бути підготовленим до кожного заняття і виконувати домашнє завдання;
- у разі пропуску заняття самостійно опрацювати вивчений матеріал;
- у разі відсутності на письмовій самостійній, контрольній, творчій роботі написати її в позаурочний час за вимогою викладача;
- виконати усі види робіт, які підлягають оцінюванню, на позитивний результат (4-12 балів).

#### **Особливості оцінювання**

- Під час оцінювання зошита з української мови враховується: наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму).

Оцінка за ведення зошита з української мови виставляється окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховується як поточна до найближчої тематичної.

- Оцінка за письмову роботу з української мови є середнім арифметичним за зміст і грамотність з урахуванням рівня самостійності написання роботи.

- Максимальний бал за виконання тестових завдань - 10.

- Максимальна оцінка за виконання письмових робіт дистанційно становить 10 балів. Бали високого рівня «11», «12» виставляються студенту під час виконання ним усних завдань.

-Обов'язковою умовою отримання балів достатнього-високого рівня є рівень активності здобувача освіти під час усного опитування (на офлайн заняттях, онлайн конференціях) та демонстрування ним знання навчального матеріалу.

- Під час обрахунку результатів пріоритет надається оцінкам, виставленим на офлайн заняттях, які мають перевагу над результатами робіт, виконаних дистанційно.

-Якщо семестровий бал не є цілим числом, викладач на власний розсуд округлює його як в бік нижчого, так і вищого результату, враховуючи: систематичність підготовки до занять, своєчасність виконання завдань, рівень вивчених поезій напам'ять, активність на заняттях, виконання індивідуальних робіт тощо.

-Отримати додаткові бали до семестрового результату здобувачі освіти можуть за участь у творчих мовно-літературних проєктах та конкурсах: додатковий 1 бал- за участь, 2 бали – за призові місця.

### **Оцінювання результатів мовленнєвої діяльності**

#### **Монологічне мовлення**

**Говоріння (усні переказ і твір);**

**письмо (письмові переказ і твір)**

1. Перевіряється здатність студента:

а) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що розкривається(усно чи письмово);

б) демонструвати вміння:

- будувати висловлювання певного обсягу, добираючи і впорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий текст, епізод з кінофільму, сприйнятий(побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо);

- урахувати мету спілкування, адресата мовлення;

- розкривати тему висловлювання;

- виразно відображати основну думку висловлювання, диференціюючи матеріал на головний і другорядний;

- викладати матеріал логічно, послідовно;

- використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови;

- додержувати єдності стилю;

в) виявляти своє ставлення до предмета висловлювання, розуміти можливість різних тлумачень тієї самої проблеми;

г) виявляти певний рівень творчої діяльності, зокрема:

- трансформувати одержану інформацію, відтворюючи її докладно, стисло, вибірково, своїми словами, змінюючи форму викладу, стиль тощо відповідно до задуму висловлювання;

- створювати оригінальний текст певного стилю;

- аргументувати висловлені думки, переконливо спростовувати помилкові докази;

- викладати матеріал виразно, доречно, економно, виявляти багатство лексичних і граматичних засобів.

Організація контролю здійснюється за одним з двох варіантів.

Варіант перший: усі учні виконують роботу самостійно.

Варіант другий: учні складають висловлювання на основі диференційованого підходу (для початкового рівня пропонуються докладні допоміжні матеріали, для середнього (допоміжні матеріали загального характеру, а для одержання балів достатнього і високого рівнів необхідно написати переказ чи твір самостійно.

Перевірка здатності **говорити** (усно переказувати чи створювати текст) здійснюється індивідуально: учитель пропонує певне завдання (переказати зміст матеріалу докладно, стисло, вибірково; самостійно створити висловлювання на відповідну тему) і дає учневі час на підготовку.

Перевірка здатності **письмово** переказувати і створювати текст здійснюється фронтально: учням пропонується переказати прочитаний учителем (за традиційною методикою або самостійно прочитаний) текст чи інший матеріал для переказу або самостійно написати твір.

**Оцінювання навчальних досягнень (письмових висловлювань) із української мови здійснюється за такими критеріями:**

| Рівень                                                                                                                                 | Бали     | Характеристика змісту виконаної роботи                                                                                                                                         | Грамотність                   |                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------|
|                                                                                                                                        |          |                                                                                                                                                                                | орфографічних і пунктуаційних | лексичних, граматичних і стилістичних |
| <b>Початковий</b><br>(Бали цього рівня одержують здобувачі освіти, які не досягають значного успіху за жодним із визначених критеріїв) | <b>1</b> | Здобувач освіти будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.                                                                           | 15-16 і більше                | 9-10                                  |
|                                                                                                                                        | <b>2</b> | Здобувач освіти будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.                                                           | 13-14                         |                                       |
|                                                                                                                                        | <b>3</b> | За обсягом робота складає менше половини від норми; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; | 11-12                         |                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                         |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |      |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----|
|                                                                                                                                                                                                                                         |   | лексика і граматична будова збіднені                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |      |     |
| <b>Середній</b><br>(Балів цього рівня заслуговують студенти, які будують текст, що за критерієм обсягу, повноти відтворення інформації і зв'язності значною мірою задовольняє норму, але за іншими критеріями результати істотно нижчі) | 4 | Висловлювання за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується уже певною завершеністю, зв'язністю; проте є недоліки за рядом показників(до семи),наприклад: характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий . | 9-10 | 7-8 |
|                                                                                                                                                                                                                                         | 5 | За обсягом робота наближається до 7-8 норми, у цілому є завершеною, тема значною мірою розкрита, але трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю та ін.                                                                                            | 7-8  |     |
|                                                                                                                                                                                                                                         | 6 | За обсягом висловлювання сягає норми, його                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 5-6  |     |

|                                                                                                                                                                  |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----|
|                                                                                                                                                                  |   | тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але робота характеризується недоліками за кількома показниками (до п'яти): помітний її репродуктивний характер, відсутня самотійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.                               |   |     |
| Достатній<br>(Балів цього рівня заслуговують студенти, які досить вправно будують текст за більшістю критеріїв, але за деякими з них ще припускаються недоліків) | 7 | Здобувач освіти самотійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самотійних суджень текст, вдало добираються лексичні, але в роботі є недоліки (до чотирьох), наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується тощо | 4 | 5-6 |
|                                                                                                                                                                  | 8 | Здобувач освіти самотійно будує достатньо повне, осмислене, самотійно і в цілому вдало написане висловлювання, проте трапляються ще недоліки за певними показниками (до трьох)                                                                                                   | 3 |     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 9  | Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; розкриває тему, висловлює основну думку (вдало добирає лексичні засоби; однак припускається окремих недоліків (за двома показниками): здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації тощо.                          | 1+1 (негруба) |   |
| <b>Високий</b><br>(Балів цього рівня заслуговують здобувачі освіти, які вправно за змістом і формою будують текст; висловлюють і аргументують свою думку; вміють зіставляти різні погляди на той самий предмет, оцінювати аргументи на їх доказ, обирати один із них; окрім того, пристосовують висловлювання до особливостей певної мовленнєвої ситуації, | 10 | Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту; але за одним з критеріїв допущено недолік. | 1             | 3 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 11 | Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує                                                                                                                                                                                                                                                                      | 1 (негруба)   | 2 |

|                           |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |   |
|---------------------------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---|
| комунікативного завдання) |    | комунікативне завдання;<br>висловлює власну думку, вміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю |  |   |
|                           | 12 | Здобувач освіти самостійно створює яскраве, оригінальне висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; робота                                                  |  | 1 |

|  |  |                                                                   |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю. |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------|--|--|

У письмових висловлюваннях враховується наявність:

- 1) орфографічних та пунктуаційних помилок, які підраховуються сумарно, без диференціації (перша позиція);
- 2) лексичних, граматичних і стилістичних (друга позиція).

Загальна оцінка за мовне оформлення виводиться таким чином: до бала за орфографію та пунктуацію додається бал, якого заслуговує робота за кількістю лексичних, граматичних і стилістичних помилок, одержана сума ділиться на два. Під час виведення єдиної оцінки за письмову роботу до кількості балів, набраних за зміст висловлювання чи твору, додається кількість балів за мовне оформлення і їхня сума ділиться на два. При цьому якщо частка не є цілим числом, то вона заокруглюється в бік числа за зміст.

## Критерії оцінювання мовного та змістового оформлення ЕСЕ

| Критерії оцінювання змісту есе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Бали | Критерії оцінювання мовного оформлення есе |                                   | Бали |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------|-----------------------------------|------|
| Вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |      | Грамотність                                |                                   |      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |      | орфографічні, пунктуаційні, помилки        | лексичні, граматичні, стилістичні |      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |      |                                            |                                   |      |
| Побудованому учнем (ученицею) тексту бракує зв'язності й цілісності, Урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи; теза не відповідає запропонованій темі; не наведено жодного аргументу.                                                                                                                                                                               | 1    | 13 і більше                                | 9-10 і більше                     | 1    |
| Побудоване учнем (ученицею) висловлення характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексика і граматична будова мовлення; теза не відповідає запропонованій темі; наведені аргументи не є доречними; прикладу немає або він не є доречним.                                                                            | 2    | 12                                         | 9-10 і більше                     | 2    |
| Учневі (учениці) слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлення, потребує збагачення та урізноманітнення лексика й граматична будова висловлення; теза частково відповідає запропонованій темі; наведений аргумент не впливає з тези; приклад не є доречним; висновок сформульовано нечітко. | 3    | 11                                         | 9-10 і більше                     | 3    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |      |     |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|------|-----|---|
| Висловлення учня (учениці) за обсягом складає дещо більше половини від норми й характеризується певною завершеністю, зв'язністю; чіткіше мають розрізнятися основна та другорядна інформація; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами; є недоліки за сімома показниками: посереднє розуміння теми; порушення послідовності побудови твору; рівень словникового запасу нижче середнього; відносна стильова єдність твору; не сформульовано вправно тезу; наведено один аргумент. | 4 | 9-10 | 7-8 | 4 |
| За обсягом робота учня (учениці) наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито; наведено один аргумент; приклад непереконливий; висновок лише частково відповідає тезі, не пов'язаний з аргументом та прикладом; трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, не простежується основна думка, відносно струнка побудова твору, середній рівень словникового запасу, бракує стильової єдності.                               | 5 | 7-8  | 7-8 | 5 |
| За обсягом висловлення учня (учениці) сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний; учень (учениця) наводить один доречний аргумент; наводить непереконливий приклад; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами; робота характеризується недоліками за п'ятьма показниками: помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий, учень (учениця)                                 | 6 | 5-6  | 7-8 | 6 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |                  |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|------------------|---|---|
| неточно добирає слова й синтаксичні конструкції.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                  |   |   |
| Учень (учениця) самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі є недоліки (до чотирьох): відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; висловлювання не завжди конкретне, просторовий виклад міркувань, не підкріплених фактичним матеріалом, нелогічне розташування абзаців, переходи між ними не є вмотивованими; основна думка не аргументується. | 7 | 4                | 6 | 7 |
| Учень (учениця) самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлення, загалом ґрунтовно висвітлює тему, формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; приклад не конкретизований; висновок відповідає запропонованій темі; трапляються недоліки за трьома показниками: невміння пов'язати предмет обговорення із сучасністю, не добирає переконливі докази для обґрунтування певного явища, відносно багатство словникового запасу, робота не відзначається різноманітністю та чіткістю слововживання.                               | 8 | 3                | 5 | 8 |
| Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; наводить один доречний приклад; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі виявлені недоліки за двома                                                                                                                                                                                                              | 9 | 1+1<br>(негруба) | 4 | 9 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |             |   |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-------------|---|----|
| показниками: тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистісної позиції, належної її аргументації тощо.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |             |   |    |
| Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний текст, урахує комунікативне завдання, чітко формулює тезу; певним чином аргументує різні погляди на проблему, наводить два доречні й переконливі аргументи, приклади; неординарна побудова твору, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту, але за одним із критеріїв допущено помилку; висновок відповідає запропонованій темі й впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.                                                                                                                                        | 10 | 1           | 3 | 10 |
| Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний текст, урахує комунікативне завдання; вправно формулює тезу; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, наводить два доречні й переконливі аргументи для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; приклади конкретизовані; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; висновок відповідає запропонованій темі й впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів. | 11 | 1 (негруба) | 2 | 11 |
| Учень (учениця) самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлення відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; вправно формулює тезу; аналізує різні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 12 | -           | 1 | 12 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| погляди на той самий предмет, наводить два доречні аргументи, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі й органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів; робота відзначається багатством слововживання та художньою цінністю. |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|

### Критерії оцінювання тестових завдань

| Бали | % правильних відповідей |
|------|-------------------------|
| 10   | 100                     |
| 9    | 99-96                   |
| 8    | 95-90                   |
| 7    | 89-81                   |
| 6    | 80-70                   |
| 5    | 69-60                   |
| 4    | 59-51                   |
| 3    | 50-39                   |
| 2    | 38-20                   |
| 1    | 19-1                    |

### Оцінювання мовних знань і вмінь

Оцінювання мовних знань і вмінь здійснюється тематично. Зміст контролю визначається згідно з функціональним підходом до шкільного мовного курсу.

1. *Перевірці підлягають* знання та вміння з мови, які необхідні передусім для правильного використання мовних одиниць.

Перевірка здійснюється фронтально в письмовій формі із застосуванням завдань тестового характеру.

Студенту пропонується:

- розпізнавати вивчені мовні явища;

- групувати, класифікувати;
- сполучати слова, доповнювати, трансформувати речення, добираючи належну форму слова, потрібну лексему, відповідні засоби зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо;
- виявляти розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні.

2. *Для контрольної перевірки* використовуються завдання тестового характеру, складені на матеріалі слова, сполучення слів, речення, груп пов'язаних між собою речень.

3. *Одиниця контролю*: вибрані учнями правильні варіанти виконання завдань тестового характеру та самостійно дібрані приклади.

4. *Оцінювання результатів* контрольної роботи здійснюється так.

За кожне правильно виконане завдання учень одержує по одному балу.. Один бал за кожне завдання учневі додається в разі самостійного добору прикладів.

Оцінювання здійснюється таким чином, щоб за зазначену вище роботу студент міг одержати від 1 балу (за сумлінну роботу, яка не дала задовільного результату) до 12 балів (за бездоганно виконану роботу). У тому разі, коли учень з певних причин не виконав роботу, він має пройти відповідну перевірку додатково з тим, щоб одержати відповідний бал.

### **Оцінювання правописних (орфографічних і пунктуаційних) умінь учнів**

#### **Диктант**

Однією із форм перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є текстовий диктант.

1. Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила і словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформляти роботу.

Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

2. Матеріал для контрольного завдання. Для контрольного текстового диктанту використовується текст, доступний для учнів даного класу.

**Обсяг диктанту по класах:**

| Клас | Кількість слів в тексті |
|------|-------------------------|
| 10-й | 170-180                 |
| 11-й | 180-190                 |

**П р и м і т к а.** У визначенні кількості слів у диктанті враховують як самостійні, так і службові слова.

Для контрольних диктантів використовуються тексти, в яких кожне з опрацьованих протягом семестру правил орфографії та/чи пунктуації були представлені 3-5 прикладами.

3. **Одиниця контролю:** текст, записаний учнем з голосу вчителя.

4. **Оцінювання.** Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково; виправляються, але не враховуються такі орфографічні і пунктуаційні помилки:

1) на правила, які не включені до шкільної програми;

2) на ще не вивчені правила;

3) у словах з написаннями, що не перевіряються, над якими не проводилась спеціальна робота;

4) у передачі так званої авторської пунктуації.

– повторювані помилки (помилка у тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів), вважається однією помилкою однотипні (помилки на те само правило), але в різних словах вважаються різними помилками;

розрізняють грубі і негрубі помилки; зокрема, до негрубих відносяться такі:

1) у винятках з усіх правил;

2) у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;

3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;

4) у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;

5) у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях не хто інший, як....; не що інше, як....; ніхто інший не....; ніщо інше не...);

6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;

7) в заміні українських букв російськими;

- п'ять виправлень (неправильне написання на правильне) прирівнюються до однієї помилки;

- орфографічні та пунктуаційні помилки на неопрацьовані правила виправляються, але не враховуються.

#### Нормативи оцінювання:

| Бали | Кількість помилок |
|------|-------------------|
| 1    | 15-16 і більше    |
| 2    | 13-14             |
| 3    | 11-12             |
| 4    | 9-10              |
| 5    | 7-8               |
| 6    | 5-6               |
| 7    | 4                 |
| 8    | 3                 |
| 9    | 1+1 (негруба)     |
| 10   | 1                 |
| 11   | 1 (негруба)       |
| 12   | —                 |

### 8.Методичне забезпечення дисципліни

| №<br>за/п | Перелік документації                | %    |
|-----------|-------------------------------------|------|
| 1         | Методичні розробки лекційних занять | 100% |
| 2         | Мультимедійні презентації           | 100% |
| 3         | Роздатковий матеріал з тем          | 100% |
| 4         | Контролюючі матеріали з тем         | 100% |

### 9.Інформаційні ресурси

| №<br>за/п | Перелік документаційного забезпечення | Кількість |
|-----------|---------------------------------------|-----------|
| 1         | Електронний підручник (посібник)      | -         |
| 2         | Мультимедія                           | 60        |
| 3         | Відеофільмів                          | -         |
| 4         | Навчальні програми                    | 1         |
| 5         | Контролюючі програми                  | 8         |

## **9. Перелік рекомендованої літератури та використаних інформаційних джерел**

### **Основна**

1. Авраменко О.М. Українська мова (рівень стандарту підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти /Олександр Авраменко Грамота, 2019.- 208 с
2. Авраменко О.М. Українська мова та література : збірник завдань у текстовій формі :ІІ ч./ Олександр Авраменко .-К: Грамота ,2020 .-144с.
3. Авраменко О.М Українська мова та література:довідник .Завдання в текстовій формі: І ч./О.М.Авраменко ,М.Б. Блажко. -К.Грамота, 2020.

### **Допоміжна**

1. Заболотний О. В. Українська мова (рівень стандарту підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти/Олександр Заболотний .-К: Генеза, 2019,-240 с
2. Авраменко О. М. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: І ч. / Олександр Авраменко, Марія Блажко. – Київ: Грамота, 2019. – 496 с.

### **Використані інформаційні джерела:**

1. Всеосвіта [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://vseosvita.ua/>
2. На Урок [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://naurok.com.ua/>
3. Мій клас [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.miyklas.com.ua/p>